

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitott” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitott cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadlatnak él.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

[Szabó Albert könyvnyomdájában.

1686—1886.

Jubileumot ül ismét a nemzet. Kétszáz esztendő jubileumát annak a jelentőség-teljes napnak, mikor az egyesült európai haderő Magyarország mentsvartát Budát 200 éves rabiga alól felszabadította!

Kétszáz év!

Hat nemzedéknek hosszú életét szorította rabigába a török hódítás. Hat nemzedéken át folyt a vér e haza földjén, hat nemzedéknek vagyonát fosztogatta ki a török zsoldos haderő.

Pusztító rablóhadjáratokban irtották a magyart; nemzetiségét, féltve őrzött kincsét, a hazaszeretetet elvették tőle; csel, erőszak, durva megsértése a házi szentélynek: ezek voltak az indító okok, melyek a nemzetet tompa kábultságba ejtették s kiirtották szívéből az önvédelem ösztönét és a jövő iránti reményét.

Nem volt itt tetterős hadsereg, mely felvette volna a feléje dobott keztyűt; a kicsiny, szétrongyolott haderő eltörpült a török hordák milliói előtt.

És az elhanyaglott nemzeti önértetnek sietett segítségére a nyugat. Európa hatalmai megértették feladatukat.

Hisz ez a nemzet egy évszázadon át volt bástyája Európának a kelet ellen. Ez a nemzet tartotta oda mellé a kutya-tatóroknak, e nemzet szívébe döfte törét százados küzdelem után a török hódítás. S midőn lerogyott az emberfeletti küz-

delemben és a győzelmes ellenfél vérében, vagyonában gazdálkodott, akkor a hatalmas nyugatnak fel kellett emelnie szavát, mert — nem sokára őrá került volna a sor.

Tizennégy nemzet vitéz hadserege egyesült Buda alatt a kereszténység hatalmas jelszava mellett s a tizennégy nemzet hadserege között mégis főszerepe maradt a magyarnak.

Petneházy Dávid hajduival először lépett fel a bástyára és a magyar lobogó kitűzésének érdeme mégis magyar emberre esett.

Buda felszabadult!

Az ellenségnek lépésről-lépésre kellett hátrálnia s nem sokára az egész ország felszabadult a járom alól, mely alatt kétszáz esztendeig görnyedett.

Ma mult kétszáz esztendeje a felszabadulásnak. S ma százszor nagyobb jelentősége van ez ünnepnek, mint máskor.

Ez az ünnepelt nap szabadt meg bennünket a rabigából s ez az ünnep legyen mentő okunk azokra a vádakra, melyekkel bennünket a nyugat tetéz.

Vádolnak bennünket, hogy nem vagyunk kulturnép, hogy érzéketlenek vagyunk a haladás, a művelődés iránt.

Elfelejtik e vádlók azt, hogy ez a nemzet védte évezreden át egész Európát a kelet rablóhadjáratai ellen; elfelejtik, hogy életünk örökös harc volt önma-

gunkkal, ellenségekkel, de nem önmagunkért, hanem Európáért!

Ezért maradtunk el a nyugati kultúrától, ezért, és semmi másért; mert hogy van érzékünk a haladás iránt, azt bizonyítja utolsó félszázados művelődéstörténetünk, mely világosan tanusíthatja, hogy mi fél század év alatt tettünk annyit, mint a mennyit Európa századok békés ideje alatt tudott csak megteremteni.

Ez az ünnep most a béke ünnepe. Nem illik ide a szemrehányás; a harcok emléke a történelemé.

Emelje ez ünnep jelentőségét a zavar-talan nemzeti és külbéke. Annál is inkább legyen így, mert ez nem csak hazánk ünnepe, hanem Európáé is. Európa is részt vett a felszabadítás munkájában, illő, hogy neki is része legyen az ünnepben. És az ő része is legyen az általános béke!

Ne zavarja semmi az ünnepet!

Ünnepeljen az ország és ünnepeljen a főváros; de ünnepeljen főleg a kereszténység, mert a templomok is e napon szabadultak fel a kétszázados zarak alól.

A kereszt győzött, a félhold elhanyatlott!

Nyiljanak fel a templomok ajtai!

Rendezzen az egyház hálaadó istentiszteleteket, tartsanak a lekipászorok beszédet a néphez, mondják el az ünnep jelentőségét!

— Mit kér az elvitelért?

— Pénzt.

— Érttem; de hát mennyit?

— Azon nem veszünk össze.

(Ez ugyan nagyon jó — gondolám. — Az a másik elhozott ígéretért; ez elviszen azért, ha össze nem veszek vele. Ezt is könnyű lesz kifizetni.)

Kaptam a kedvező alkalmon s megkértem, hogy fogjon be gyorsan, mert sietős az utam.

— Nem siet ez az út, kérem, de ha maga siet, azonnal itt leszünk.

Érdekelt az ember s megkérdeztem, hogy mi a neve.

— Gy. István a becsületes nevem.

(Ha becsületes nevedre hivatkozol, akkor más is lehet — gondolám.)

— Hát a másik?

— A másikra még nem vagyok megke-re-sztelve.

(Tehát becsületes ember.)

Gy. István barátom billentett egyet a kalapján, távozott s egy negyedóra múlva be-ro-bogott az udvarra azon a fogaton, a ma-lyiknél szerinte különb nem lehet. Két lónak kellett volna tulajdonképpen lenni, de voltaképpen másfél volt. A kisebbik a na-gyobbiknak éppen a hasáig ért, a nagyobbik pedig hosszabb volt a kisebbiknél egy egész — lófejjel. A kisebbik azonban mindig elől járt a futásban, s akkor úgy néztek ki, mint a koldus asszony, a kit kétszázados leány-kája vezet. A mint rájok néztem, azonnal

És hangozzék a hálás az országban mindenütt!

Te deum laudamus!

S. M.

A király nyilatkozata.

Mult számunkban említettük volt, hogy az Edelsheim-Janszky-ügy által felizgatott kedélyek lecsillapítása céljából Tiszának sikerült Ischlben egy „megnyugtató” nyilatkozatot kieszközölni. A „megnyugtató” kiadott királyi kéziratot, mely a „Budapesti Közlöny” szerdai számában jelent meg, közöljük „megnyugtató” azoknak, kik abban „megnyugodni” képesek.

„Kedves Tisza! Sajnálattal észleltem, hogy némely, az utóbbi időben történt katonai személyzeti változás különféle magyarázatokra alkalmat szolgáltatott, melyek a közvéleménynek nyugtalanítására és félrevezetésére, valamint a polgári lakosság és a hadsereg között magyar koronám országai-ban ez ideig fennállott jó viszonyok sajnálatra méltó megzavarására vezethetnének.

Ez pedig annál inkább sajnálandó, mint-hogy az említett személyzeti változásoknál bármely törvényes vagy alkotmányos jogok sértése nélkül, csakis katonai szolgálati te-kintetek voltak mérvadók, s ennél fogva az abból tévesen vont következtetések maguk-tól elenyésznek; valamint ép oly sajnós, ha egyes tények miatt az egész hadsereg bírá-lat alá vétetik.

A monarchia összes népeit magában fog-laló közös hadsereg szelleme nem más és nem is szabad hogy más legyen, mint a leg-főbb hadur; a mi épen legbiztosabban keze-séget nyújt az iránt, hogy e szellemet ezen-

tisztában voltam a felől, hogy ezek semm körülmények között sem fognak minket — elragadni, a mi megnyugtató tudat egy uta-zóra nézve, ha elgondolja az ember, hogy mennyi szerencsétlenség történik a gonosz lovak miatt. A szerszám, a mi rajtok dísz-lött, érdekes anyagot szolgáltatna a régiség-buvárnak. Nem lehetetlen, hogy az egyik zabala éppen Attila lovának szájában jött ki Ázsiából, a másik pedig Szvatopluk híres fehér lóva rága vékonyra. A hámokon fel lehet ismerni a székely díszítő-styl minden motívumait a honfoglalástól mostanig, termé-szetesen kendercserna-árrnyalattal. Meglát-ható rajtok a különböző testek művészi ösz-sze-forrasztása is. Az egyik huzósziyu pl. kö-téltől van, a másik istrang-sziujból, mindenik különböző korból és minőségben, de a régiség látható jelei. A székér már az újabb időből, a jelen század első tizedéből lehet, de azért érdekes alkotmány különösen a székely háziipar keretéből. Minden része fa, csupán a találmások szegkei vannak vasból, azok is mindjárt-mindjárt kiszököknek, valószínűleg más társasághoz lévén szokva. Legérdekesebb része a dereka, mely csak a székely fufang találmánya lehet. Az ugyanis olyan rövid és keskeny, hogy csupán két ember föl el benne, azok közül is az egyik elől, leeresztett lábbal, a másik már a sarog-lyában. Az azért van így kifundálva, hogy ha férj és feleség ráülnek, más fel ne kérez-hessék, szemmel látható dolog lévén, hogy

A „Székelyföld” tárczája.

Az én szekeresem.

Lerajzolta: Pszt.

Közelebből utban voltam hazafelé. Ká-szon-Ujfaluban megbikacsolta magát a sze-keresem, azt mondván, hogy ő azért a pénz-ért, a mit neki ígértem, egy tapodtat sem viszen tovább, mert azt ő nem tudja felvál-tatni. (Persze: nem ígértem volt semmit.) A jogok, kötelezettségek, sérelmek és egyéb jogi műszavak kölcsönös felsorolgatása, mér-legelése és a legfőbb tanura való hivatkozás után megegyeztünk olyaténképen, hogy ő most már határozott ígéretet kapott, én pe-dig visszaléptem az ügylettől s maradtam Tódor József atyámfia vendéglőjének az ud-varán, várva még egy olyan fuvarosra, a melyik ígérete miatt szállítja az embe-reket.

Szép nyári reggel és vasárnap volt. Az asszonyok plain-parad voltak öltözve: fehér ingben, taras csapesszen, kék vagy piros szöttes szoknyában és — meztláb; a gyer-mekek szintén plain-parad: egy szál fehér vászon ingben és detto — meztláb. Azt gon-doltam, hogy egészségi szempontból öltöznek meztláb, minthogy a test sza-bad kigőzölése jó hatással van az egész-ségre; hanem aztán megtudtam, hogy részint ősi szokásból, részint pedig nemzetgazda-

sági szempontból teszik, tudván azt jól, hogy a mit nem használnak, az nem vásik, a mi pedig nem vásik, az új marad, és milyen jó, ha az embernek mindig van egy pár új csiz-mája a — nagy ládában! Aztán ha az em-bernek csizmája van, nem is kap minden kőtyonfityre náthát.

Nézegettem őket s azt gondoltam, hogy valamikor én is parádézhattam olyanformán, mint ők, mivel az egyik lábujjam körmén botlás maradványai látszanak, a mi hihető-leg nem lakkezipőttől származott.

A mint így néztem őket és gondolkodtam a lábujjam körmeinek a multjáról, a hátam mögött valami csoszogás-félét hallok. Hátra fordulok, s íme, egy tökéletesen kifejelett férfi áll előttem. (Eddig mind csak asszonyokat és gyermekeket láttam, sazt hittem, hogy nincs is férfi a faluban, mind kivándoroltak a vá-mháboru miatt.) Tartása egyenes, beszéde gyors, szemei egy kissé kiültek, de ravaszok. Kalapja koponyájára volt csapva s úgy tet-szett, hogy nem a szemeivel, hanem a hom-lokával néz. Egyébiránt pedig ő is — mezt-láb volt.

— Van magának lóva és szekere? — kérdém.

— Van nekem olyan, hogy külön b nem lehet.

— Nem lenne szíves engem Kézdi-Vásárhelyre elszállítani?

— Én és a lovaim megtehetjük azt a szí-vességet.

tul sem uralhatja más érzélem, mint versenyző törekvés a köteleesség hiú teljesítésében, mely köteleessége a hadseregnek nemcsak a monarchiának kifelé való védelmét, hanem, minden politikai pártüzelmektől távol állva, a belső rend fenntartása érdekében a törvények s ennek folytán a törvényesen fennálló alkotmányos intézmények oltalmát is foglalja magában.

Csak szándékos nemtudás, vagy nem tisztá indokok vezethetnének tehát arra, hogy a hadsereg, mely háboruban és békében mindenkor híven és áldozatkészen teljesítette köteleességét, — a valódi hazafisággal, az ország törvényeivel és az alkotmánnyal ellentétbe helyeztessék.

Ámbár e szerint hinni kellene, hogy a tényállásnak páratlan és szenvedély nélküli megfontolása mellett a kérdéses izgalom a a loyális és józan népességnél csakhamar megnyugtatóbb hangulatnak fog tért engedni, mégis lehetséges, hogy eme félremagyarázatok hosszabb tartamánál a nyugalanság tágasabb körökre terjedne és kölcsönös elkeseredés ápolatnák, a mi sajnos következményekre vezethetne.

Teljes bizalommal önnök mindenkor tanúsított hazafiságában és egyetértve önnök általam ismert ez iránti nézeteivel, meg vagyok győződve, hogy ön ezen ügyre, a mint ezt ezennel kívánom is, különös figyelmét fogja fordítani, és megfelelőleg fog intézkedni, hogy ott, a hol szükséges, a népesség kellőleg felvilágosíttassék, és ha mindamellett törvényellenes és kárhóztató igazságok vagy gyanúsítások fordulnának elő, azok ellen a törvény egész szigorú alkalmaztassék.

Kelt Ischlben, 1886. évi augusztus 7-én.

Tisza Kálmán, s. k. Ferencz József, s. k."

Közlekedésügyünk, a tarifa-kérdés és a vízzabályozásról.

(Gróf Schweinitz Gyula felolvasása az erd. gazdasági egylet gyűlésén.)

(Folytatás.)

Bármennyire kiegészítették Magyarország nyugoti vasúthálózatát, annál befejezetlenebben maradt a keleti, mi által egy az erdélyi országrészben esetleg keletkező ipartól is fejlődésének előfeltételeit vonták meg és a meglevő természeti kincseket úgy szőlván értéktelenné tették. De a transito forgalom sem juthat teljes érvényre, mert fontos összeköttetések hiányoznak és mert az árucikkek csak roppant kerülővel juthatnak rendeltetésük helyére; így pl. a nagyváradi brassói vonal vagy éppen nem, vagy csak alig felelhet meg azon feladatának, hogy az

északi és keleti tengernek a Fekete-tengerrel való forgalmát közvetítse; e feladatot oly vonalak teljesítik, melyek állami területünkön kívül fekszenek.

Vasutaink, úgy, a mint ma vannak, nem alkalmasak arra, hogy az általános forgalmat észak és dél között közvetítsék; az Al-Duna vagy Fekete-tenger kikötőivel való összeköttetés pedig nincs biztosítva oly szerződés által, melyek a transito forgalmat lehetővé tennék; hogy pedig e transito szállítás Közép-Európára és reánk nézve igen nagy értékkel bírhatna, ha a díjtételek megfelelően olcsók volnának, az kétségen kívül áll.

3. Erdélynek ma létező vasúti hálózata a katonai kívánalmaknak teljességgel nem felel meg és úgy az offenzívát, de még inkább a saját defenzívát véve fel, Erdélyt — mely közel 1000 □ mérföldnyi területtel bír — védelmi képességét tekintve, tán mégsem lehet a kis Dél-Tirolhoz hasonlítani, mint az nem rég egy budapesti napilapban történt!

Megengedve azt, hogy Erdély inkább csak alárendeltbb jelentőségű harczter lesz, azt már mégsem lehet tagadni, hogy minden harczternek a mozgási képességre nézve legalább előkészülvén kell lennie és egy közel 1000 □ mérföldnyi területnek lehetetlen, hogy kielégítőleg megfeleljen oly vasút, mely a keleti határoktól annyira távol van, hogy csakis egész napi menetekkel érhetők el; így vasut, mely a déli határt alig érinti s a csapatok ide-oda tolását meg sem engedi. Fel lehet ugyan állítani azt a tételt, hogy 54 zászlóalj Erdélyt megvédeheti, de azt be nem lehet bizonyítani, hogy e célra a fennálló vasúti hálózat elégséges lenne.

4. Fenti elmélkedéseimnek eredménye, tekintettel az előadásom kezdetén feltett kérdésekre, e szerint a következő:

Erdélynek fennálló vasúti hálózata nem felel meg a belforgalom igényeinek, mert egész vidékek vannak a vasúti forgalomból kizárva; a keletről nyugatra vagy északról délre irányzott forgalmat nem képes közvetíteni; a katonai követelményeknek sem felel meg, még pedig sem a támadás, sem a védelem szempontjából. E kedvezőtlen viszonyok sürgősen kívánják, hogy tekintettel az északkeleti magyar vasúti hálózattól és a Bukovinával annyira szükséges összeköttetéstől; eltekintve vicinális vonalainktól, melyek mindenesetre lokális közgazdasági érdekekkel bírnak; továbbá eltekintve Maros-Vásárhely és Segesvár összeköttetésétől: legalább a kedvező vasúti vonalak építtessenek és az állam által segélyeztessenek, u. m.

— Hát csak hajtson jól, aztán nem veszünk össze.

— Meglátja, hogy a kezem sohasem áll meg a hajtásban.

Hajtott is úgy, hogy ő megizzadt belé, de a lovai nem. A kenderostor csattogott, patogott a kezében, hogy négy lóhoz is számot tett volna; de útni nem ütött vele.

— Ne csak csattogtasson, hanem csapjon is rá arra a Kajlára. (Ez a nagyobbik lovának a becsületes neve.)

— Nem lehet, kérem.

— Már mért ne lehetne?

— Azért, mert megharagszik.

— Szeretném azt a haragot meglátni. (Azt gondoltam, hogy akkor veszedelmes sebességgel fog szaladni.)

Az emberem nagyot csattintott újból, hanem azért a Kajla se nagyobbab nem lépett, se sebesebben nem tügetett.

— Csakugyan siet maga? — kérdé hátra fordulva.

— Természetesen.

— Hátra, vagy előre?

— Mindenesetre előre.

— S szeretné látni a Kajla haragját?

— Kíváncsi vagyok rá.

István barátom erősen a szemem közé nézett, nagy sunyin mosolyogva, miközben a lovakat az út szélére terelte. Egyszer nagyot huzalkodik, megfordítja a lovakat s kezdi ostorozni a Kajlát.

— Megbolondult maga? Hisz így visszamegyünk Ujfaluba.

a Szász-Régen, Felső-Maros völgye, Gyó-Szentmiklós és innen elágazva,

b) az Olt mentén Brassóig és

c) Alvincztől Nagy-Szebenben át Fogarasra és innen a lehetőség szerint Brassóra vagy Homoród-Kőhalomra.

Nekünk egyszerű vasutakra van szükségünk, és végre el kell szánni magunkat arra, hogy a régi szokással felhagyjunk; ország-résünkben másodrendű vasut is kielégítheti úgy a forgalmi, mint a katonai igényeket, mert az az állítás teljességgel nem igazolt, hogy az ily vasutnak szállítási képessége katonai szempontból a zérussal egyenlő.

Tekintettel arra, hogy az erdélyi országrész csakis tökéletesen vasúti hálózattal bír és annak egész nagy vidékei a forgalomból ki vannak zárva; tekintettel arra, hogy ily körülmények között a lakosság adóképesége — még ha a kataszteri jövedelem alacsonyabb van is felvéve, mint a magyar állam más részeiben — okvetlenül szenvedni fog; tekintettel arra, hogy összeköttetéseink a szomszédos tartományokkal és vidékekkel helyreállítva nincsenek: mondja ki a t. értekező, hogy:

a kereskedelmi s iparkamarák, valamint a gazdasági és iparos-egyletek intézzenek kérvényt a m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumhoz a célból, hogy az erdélyrészi vasutak, melyek közérdekből szükségesek, államilag is segélyeztessenek, miglen az inkább lokális érdekű vicinális vasutak építését az illető megyék egész erélylyel kezdjék meg. Egyidejűleg felkérő a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium, hogy az említett felterjesztést általános közgazdasági érdekből a leghathatósabban pártfogolni szíveskedjék.

E kérvény egyszersmind az összes erdélyrészi képviselőkkel szíves támogatás végett közlendő lenne.

Fennálló vasúti tarifánk egy irányban sem felel meg a várakozásnak, mert sokkal magasabb, hogysen a forgalmat fejleszthetné vagy éppen előidézhetné, s ez áll úgy az állami, mint a magánvasutakra.

Ha fentebb azt állítottuk, hogy az államvasut által közgazdasági állapotunkon nem sok lett segítve, hogy azon községekben, melyeket érint, valami nagyon észrevehető lendületet éppen nem lehet tapasztalni: akkor nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy közgazdasági viszonyaink sem haladtak előre, mert a vasut dacára oly állapotok léteznek, melyek minden fejlődést eo ipso lehetetlenné tesznek. Ott, hol középkori for-

— Mindjárt meglátja, hogy merre megyünk.

Már ilyen előrehaladást többé nem látam. A Kajla az első csapásra visszafelé kezdte tolni a szekeret, s minél jobban csapta, annál sebesebben haladtunk hanyatt Kézdi-Vásárhely irányában.

— Hát hisz így még hamarabb haza érünk — mondtam.

— Már ha úgy tetszik, mehetünk, mert ha csapom, egyet sem lépik előre.

Egy darabig gyönyörködtem a Kajla állati haragjában, a mi egyébiránt sok emberrel közös; élveztem ezt a furcsa utazási kéjt, de egyszersmind éreztem a tengeri betegség symptomáit is. Megdicsértem emberemet az ő nagy talentumáért s megkértem, hogy térjen meg, csattogtasson és ne bántsa a Kajlát, mert hát jobban esik az embernek, ha látja, mikor török ki a nyaka, mint ha nem látja.

Ilyeténképen megismervén a Kajla emberi tulajdonságát, megtértünk és folytattuk utunkat szép csendesen, nagy csattogtatások között.

Kászón-Ujfalun alul a Báthori-korcsmánál megállottunk, mert hát a korcsma azért korcsma, hogy ott az ember megálljon és igyék, ha nem kell is. István bácsi leszáll a szekérről, nagyot ugrik s összeüti a bokáját.

— Netene, hát nem vagyok csizmában?

— Ugy látszik, hogy nem.

— Bár felhúztam vala!

— Azt bizony megtehette volna.

galmi viszonyok állanak fenn modern közlekedési eszközök mellett, hol tehát ezen utóbbiak általánosan igénybe sem vétetnek, ott a közgazdasági állapotok egyetemes felvirágzására még a vasut létezése mellett sem lehet gondolni.

A vasutakat a mi forgalmunk a magas szállítási díjak miatt nem használhatja oly mértékben, mint az kívánatos vagy szükséges lenne; ennek következménye, hogy a vasut sem kapja meg azon tehermennységet, mely tényleg szállítható lenne, ha a díjtétel olcsóbb volna.

Igy például tény, hogy Disznódról évente 8—10,000 métermázsányi áru megy Temesvárra, mely egész quantumból a vasut egy kilót sem kap, mert azt mind tengelyen szállítják oda.

A szamosvölgyi vasut engedélyokmányában (1880. XXXIII. t.-cz.) például az foglalatik, hogy szén, tüzi- és épületfa, kő és téglá egész kocsirakományokban kivételesen 0.52 krért fog 100 kilónként és kilométerenként szállíttatni.

Hogy ily díjtételekkel például a Mezőség meg lehet-e nyitni, hogy az ottani lakosok ily szállítási áron a szenet, fát, követ és téglát meghozathatják-e, az legalább is kétséges.

Pedig a belforgalom ily körülmények között egyáltalában ki sem fejlődhetik, mert az egész díjszábsási rendszer csakis a hosszú ut forgalmának és a tömeges áruk szállításának kedvez. Például 100 kiló kocsirakomány Predeáltól Budapestig 194.5 krba kerül, miglen Predeáltól Kolozsvárra 102.4 krba, itt 362, ott 759 kilométer távolságra (Folytatása következik.)

T a n ü g y.

Értesítés.

A Csikmegye közönsége által alapított csikszerepai polgári leányiskolánál benlakással egybekötött „leány-nevelő intézet”-ben az 1886—87-ik iskolai évben mind a 4 osztályban folyó hó 1-től 5-ig eszközöltetnek a beiratások. 5-én „Isteni tiszteltet.” Szept. 6-án tartatnak a felvételi és pót-vizsgálatok. Szeptember 7-kén a rendes előadások veszik kezdetüket.

Az első osztályba szabályszerűen csak oly leány léphet be: a) ki legalább a 9 évet betöltötte; b) kinek az elemi népiskola 4-dik osztálya számára előírt tantárgyakban elégséges jártassága van és azt a felvételi vizsgán igazolja.

A II., III., IV. osztályba felveendő minden

— Az igaz; de most jut eszembe, hogy a rámás csizmát a Csöré Józsi borjuja viseli a hátán, a másikat pedig sajnáltam felhuzni, mivelhogy nincs.

— Hát téiben is meztelán jár?

— Nem én. Téiben bocskort kötök, de nyárban nem merem felkötni. Azt hinnék a lovaim, hogy tél van s egy falás zöjű füvet sem ennének meg. Okos állatok ezek, kérem. Már pl. nyárban egy falás szénát sem nyelnek le. (Mivelhogy nem kapnak.)

— Bolondos ember maga, István bácsi.

— Hátha még egy pohár pálinkát innánk?

— Nem iszom én semmi pálinkafélét.

— Látszik az orráról. (Köztudat szerint az orrom egy kissé piros színbe játszik.)

— Megtiltotta az orvos.

— Nekem is megtiltotta, hogy özhust ne egyem és nem is eszem soha.

— Igya meg az én részemet is, aztán menjünk.

Megindult a korcsma felé s magában azt morrogta, hogy ő több olyan muzsikust-félet nem látott, a melyik ne innék. Kevés idő múlva kijött s folytattuk a társalgást.

— Miről gondolja, hogy én muzsikust-féle ember vagyok?

— Nem gondoltam, hanem tudom.

— Honnan tudja?

— Onnan, hogy az én szekereim olyan, mint a halottas kocsi: erre csak halottat tesznek, az enyéimre csak muzsikust ül fel. Rég ki van ez már próbálva.

oly leány, ki a felsőnép-, illetve a polgári iskola első, második, harmadik osztályát jó sikerrel elvégezte s koránál fogva azon osztályba beillik és az ezen osztályokban megkívántató előkészültséget a felvételi vizsgán igazolja.

A beiratás, felvételi, pótvizsgálat és tanítás díjmentes.

A rendes tantárgyakon kívül díjmentes oktatást nyerne a növendékek a zongora és francia nyelv tanításában is.

A polgári leányiskolával egybekötött leány-nevelő intézetbe belakó növendékek is vétetnek fel, kik a teljes ellátásért és gondos, lelkiismeretes nevelésért 10 óra előlges 15 frtnyi havi részletekben évi 150 frtot fizetnek.

Bővebb felvilágosítást mindig a legszivesebben kész adni az igazgatóság.

Kelt Csik-Szeredán 1886. aug. 6-án.

A csikmegyei polg. leányiskola igazgatósága.

Egy mintaszerű tan- és nevelő intézet.

Ugy örül a szívem, valahányszor közéletünk bármely terén valamely feltűnőbb és szembe-
szökőbb haladást látok. De legjobban akkor, a midőn a tanítás és nevelés terén tapasztalok fejlődést és emelkedést.

Mert nemzetünk jövője a tanítás és neveléstől függ. A haza reménye a fiatalság s ennek miként fejlesztése a haza jövője.

És ez a fejlődés, ez az emelkedés, akármit beszéljenek is a mindent gáncsolók, megvan. A Trefort-korszakban, ha még el nem értük is a sok századok óta fejlődő nyugoti népek színvonalát, de azért csak a szándékosan szemet hunyó nem látja meg az évről-évre történő emelkedést.

Hogy az elvi harc a különböző rendszerek és tantárgyak felett nálunk még nincs kiküzdve, az tény, — de hát hol van kiküzdve? Nem tart-e még folyvást úgy Berlinben, mint Párisban vagy Londonban?!

Hanem azért vizsgálja meg valaki nyilvános iskoláinkat elfogulatlan szemmel; ha tökélyt nem talál is, de törekvést, jó irányt, jó szellemet s már igen szép magasságu színvonalat — igen.

De nem csak nyilvános iskoláinkban, hanem — a mi szintanyira örvendeztet, ha még nem örvendetesebb — magánintézetekben is. Ezek nagy részében is eltagadhatatlan a törekvés, a modern követeléseknek megfelelni.

Ez alkalommal különösen egy valójában mintaszerű tan- és nevelőintézetre kíváncs vagyok a tanügy barátai, de különösen a szülők és gyámok figyelmét felhívni.

Ez Fekete József főgymn. tanár tan- és nevelőintézte Budapesten az Andrássy-uti 130. számú pompás villában, a melyet a napokban volt alkalmam meglátogatni.

A palotaszzerű épület, mely nagy árnyas kert közepén fekszik, a városliget közvetlen szomszédságában ép annyira meglepett kényelmes és czélszerű berendezésével, mint az intézet taneszközeinek gazdag gyűjteménye, minőhöz hasonlót magánintézetben én legalább nem igen láttam. De nem csak czélszerűségét, de bizonyos, igazán nagyvárosi luxust is észleltem a berendezésben, mely a növendékekre bizonyára a legjótékonyabb hatással leend. Igazi mintaszerű intézet, mely megérdemli, hogy — a mint a miniszter meg is ígérte — mielőbb nyilvánossági joggal ruháztassók fel.

Aztán az a sajátosság s bámulatos tan- és nevelési rendszer, a mit Fekete követ! E tanárra nézve nem létezik sem rossz tanuló, sem rossz viseletű gyermek. Ugy átalakítja őket egy rövid év alatt, hogy a szülők alig ismernek reájuk s szemeiknek is alig mernek hinni, midőn fiaik jó bizonyítványaikkal földicsekszenek.

Szóval Fekete valóságos specialista a tanítás és nevelés terén, s ha nekem tíz fiam volna, mind a tízet csak az ő kezére menném bízni.

Ennyi elismeréssel tartozom a jeles intézetnek és Fekete igazgatása alatti jeles tanároknak.

Balázs Sándor.

Különbélék.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter a kovásznai kir. járásbírószághoz Perényi Ferencz brassói kir. járásbírószághoz joggyakorlatot nevezte ki aljegyzővé.

— Lapunk t. olvasóit és barátait kérjük: szíveskedjenek a vidéki híreket velünk lehetőleg azonnal tudatni.

— A csikszereadi kisdédóvó részére, mint értesülünk, most lesznek a legszükségesebb tan- és játékszerek megrendelve s így azt hisszük, nem-sokára oly helyzetben lesz, hogy hivatását a szülők és az iskolaszék megelégedésére gyakorolhatja. A városi iskolaszék utóbbi gyűlésében elhatározottat az is, hogy a kisdédóvó egyletté alakuljon, s ez mindenesetre csak előnyére fog szolgálni a kisdédóvó-dának.

— A brassói parkiállítás. A brassói ipar-egyesület által a román vámháboru alkalmából rendezett helyiérdekű kiállítás hétfőn reggel 9 órakor nyílt meg. Az iparegyesület helyiségében összegyűlt nagyszámu köz-

zönséghez Dück József kiállítási elnök lelkes beszédet intézett, különösen hangsúlyozván a kiállítás jelentőségét, most, midőn a határszéli iparnak a román vámok által sújtott része a hazai lelkes közönség pártolásában keresi megmentőjét. Zajos éljenzés hangzott föl, mikor az elnök megnyitottnak jelentette ki a kiállítást. A közönség végig vonult a kiállítási termekben, melyekben 308 brassói iparos mutatta be versenyképes árucikkeit. A kiállítás a rendezésre maradt csekély idő daczára a legszebben van csoportosítva.

— Pécsen országos dalnőpélya volt a héten, melyben mintegy 30 dalegylet vett részt az ország különböző részeiből, közel 1300 taggal. Pécs városa, mely ez alkalomra díszes dalszarnokot emeltetett, lelkes fogadtásban részesítette vendégeit. Hír szerint ez felülmulja az eddig rendezett országos dalnőpeket.

— A kolera. Fiumében e hó 11-én 1 kolera betegedési eset fordult elő; Triestben 9 ember betegedett és 2 halt meg kolerában. Az olaszországi kolerahírek nagyon komolyak. Barletta városban 8, 0. és 10-én, tehát három nap alatt, 286 ember esett kolerába és 121 meg is halt közülök.

— Oláh miniszterek maguk közt. Bukarestből írják e hó 10-ről: Statcsen igazságügyminiszter és Gradistyan szenátor a minap összeveseztek s nyílt utcán elmondták egymást mindennek, a mi nem jó. Ennek a nemzeti mulatságnak utójátéka is volt, mely még Bukarestben is általános szenzációt kelt. Gradistyan ugyanis nyilvános felszólítást intézett az igazságügyminiszterhez, hogy vonja vissza, a mit állított s iratát e szavakkal végezte: „Vedd ugy, mintha egy párszor pofon vágta volna, s remélem, fölmentesz attól, hogy a pofokat természetben kiszolgáltassam.“ Minthogy az igazságügyminiszter erre a lovagias nyilatkozatra rá sem hederített, az ígért pofokat másnap a legtegyerebb természetességükben megkapta.

— Helyreigazítás. Fátális sajtóhiba csuszott be a mult számunkban megjelent vezércikkba. Ugyanis a második hasáb 9-ik sorában „XLX. t. cz.“ van szedve XLV. t. cz. helyett, mit sietünk is helyreigazítani.

RÖVID HIREK.

Pejachevics gróf, kit az Edelsheim-Gyulay helyére neveztek ki budapesti hadtestparancsnokká, e hó 10-én foglalta el új állomását. — Silberer Viktor légihajós vasárnap száll fel „Vindibona“ nevű híres léggömbjével a budapesti állatkertből. — Londonban a jövő évben kiállítás lesz csupa oly okiratokból és tárgyakból, melyek a zsidók angolországi történetét illusztrálják. — Czernoviczből írják,

dig aznap még nem evett volt. Én ültem nyugodtan s vártam a dolog kifejlődését.

Ugy egy jó óra mulva beoroszodik az atyafi s azt mondja:

— Én elmennék, instálom. (Ekkor már tisztában volt a felől, hogy nem vagyok muzsik.)

— Hát az Isten áldja meg, István barátom!

— Köszönöm, de nekem egy kevés pénz is kellene.

— Miféle pénz?

— A szekérbér, instálom.

— Hát hisz ugy egyeztünk volt, hogy nem veszünk össze; ezt megtartottam s egyébbel nem tartozom.

— Az igaz, — mondá s egyet billentett a vállán — hanem most egy mást mondok az urnak.

— Halljam.

— Ha az ur felül a szekerekre s velem megkerüli a piacot, nem követelek egy garast sem.

— Már azt nem teszem, inkább fizetek — s kifizettem, a mit követelt, még megtoldotam egy piczulával. — Nem vagyok én itthon — muzsik.

Kerülő uton hajtattam lakásomra s ebből kieszelte a gaz kópé, hogy hol kell megfogni az embert.

Mégis hunezfut a — székely.

hogy a közeli mamajessi helységben egy nő 5 éves leánykáját darabokra vagdosda és azután a maga nyakát metszette keresztül. A szörnyű tette inség adott okot.

Füldövendégek névsora.

Borszék.

Schneider Károly tanuló, Beszterce. Salzer Mihály tanuló, Beszterce. Salzer Frigyes tanuló, Beszterce. Dobrea Mihály lelkész, Tölgyes. Veres Antal plebános, Alfalu. Dr. Lázár János szolgabíró, Tölgyes. Dr. Keintze Georg tanár, Beszterce. Tóth Endre ügynök, Bécs. Szentmiklósy József ügynök, Bécs. Bálint Lázár plebános, Gyó-Szentmiklós. Dobrea János lelkész, Holló. Lövinger Miksa mérnök, Cs-Szereda. Kádebó János kereskedő, Ditró. Schwartz Herman keresk., M.-Vásárhely. D.S. Kaludi birtokos, Braila. Vasilie S. Claude birtokos, Patra. Sepielman Aron mulakatos, Gy.-Szárhegy. Spiegel Móricz ügynök, Budapest. Horváth Endre polg. iskolai tan., Orovica. Folyóvics Miklós kereskedő, Brassó. Bancs Emil postatiszt. Brassó. Dr. Dobrea orvos, Tölgyes. Ferencz Károly és fia kir. kuriai bíró, Budapest. Petres András tanár, Gyula-Fehérvár. G. Karackezics tisztviselő, Peatra. Karácsony Gerő jegyző, Toplicza. Popescu János birtokos, Toplicza. Bene Mihály mérnök, Toplicza. Urmánczy István birtokos, Toplicza. Egri Domokos s.-jegyző, Toplicza. Popovics Miklós hadapród, Toplicza. Urmánczy Nándor tanító, Toplicza. Urmánczy Jeró tanító, Toplicza. L. Ph. Adler pénzváltó, Brassó. H. M. Wechsler váltó, Jassy. Ig. Goldmann főkantor, Brassó. Gaál Miklós tanító, Gy.-Ditró. Dajbukát Gergely magán., M.-Vásárhely. Biás István ügyvéd, Maros-Vásárhely. Körösy Géza, tanuló, M.-Igen. Czárán Antal fősz. bíró, Borosjenő. Hoppel Miklós kir. tábl. bíró, Budapest. Balás Máté kir. tvsz. elnök, Deés. Gr. Königsegg Gizella magánzó, Arad. Nagy Antal tanító, M.-Igen. Tiltscher Ede ügyvéd, Gyergyó-Sztmiklós. Lázár Gyula fakereskedő, Gyó-Szentmiklós. Setisen Gligor birtokos, Bukarest. Grosz Fáni magánzó, N.-Várad. Wondraec Fer-nő magánzó, Gy.-Ditró. Ormos Félix hivatalnok, Debreczen. Csiky Károly kereskedő, Maros-Vásárhely. Mátyás Simon földész, Ikld. G. Cavadia consul, Braila. Lehner Kristóf tanuló, Rákos. Gergely Andor tanuló, Szent-Simon. Solnay Kornél tanuló, Szt.-Márton. Puskás Adolf tan., Gyó.-Ditró. Dr. Izterszky V. pü. tisztv., Kolozsvár. Puskás Alajos lelkész, Borsos. Mikó Árpád szolgabíró, Gyó-Sztmiklós. Br. Bornemissa Ignáczné birt., Bécs. Gr. Teleky Bálintné birt., Kendilóna. Züllich István birtokos, Kolozsvár. Dr. Concha Győző egyet. tanár, Kolozsvár. Lukács János kereskedő, Gy.-Ditró. Batharabescu tisztviselő, Bukarest. Kápolnay J. nemzeti szính. tag, Kolozsvár. Blaha Gyula áll.-orv., Graboiani Joan kereskedő, Bukarest. I. Nicolescu ügyvéd, Jassy. G. M. Buiuciu ügyvéd, Jassy. Al. Blanefort ügyv., Jassy. Krisztian Antal kereskedő, Alfalu. Czifra Mihály kereskedő, Gyó-Sztmiklós. Dr. Lázár Gyuláné birt., Dombhegy. Jakabfi Elekne birt., Dombh. Ventul Lukácsné ügyv.-né, Arad. Wagner Oszkár tanuló, Szász-Régen. Deák Ignác k. k. irnok, Gy.-Sztmiklós. Simon Balázs k. bíró, Gy.-Sztmiklós. H. gedis János tanár, N.-Enyed. Kék József tanító, N.-Szeben. Horváth Miklós, N.-Szeben. Fülöp István k.-jegyző. Ditró. Kun Illés vesz.-int s., Tölgyes. Bordeaux Olivér lelkész, Ditró. Héjja Endre lelkész, Ditró. Józsa Sándor tanító, Lövei Klára nevelőnő, Kendilóna. Csiky Miklós kereskedő, M.-Vásárhely. Rozenberg Eduárd éksz., Medgyes. Gr. Rheday Lajos n.-birt., Szt-Demetre. Lázár Péter kereskedő, Gy.-Sztmiklós. Jakab József alerdész, Gyó-Sztmiklós. Bogdán-nővérek magánzók, Ditró. Teodor Vasilu tanuló, Jassy. George Cristofor birtokos, Jassy. Sándor Béla für. tanuló, Udvarhely. Mezey Ignác földész, Gy.-Ditró. Összesen 472.

109-ik közlemény

a háromszékmezei „Erzsébet“ árvaleány-nevelő intézet javára történt szives adakozásokról.

Bélafalva.

Baricz Jovák 1 lit. árpa, Tuzson Péter 1 lit. árpa, Orbán Ferencz 1 lit. rozs, Bidágo Ferenczné 1 lit. rozs, Bíró Gáspár 1 l. árpa, Boldizsár Lázár 1 lit. rozs, György Ferencz 1 lit. árpa, öz. Jakab Andrásné 1 lit. rozs, id. Tuzson György 1 lit. árpa, Tuzson István 1 lit. árpa, Bálint Mihály 1 lit. paszuly, Tuzson Ferencz 1 lit. árpa, Bíró Gergely 1 lit. paszuly, Gál Ferenczné 1 l. paszuly, Tuzson Ferencz 1 lit. törökbuza, Bíró János 1 liter árpa, Bíró Sándor 1 lit. árpa, Darabos J. 1 lit. rozs, Bíró József 1 lit. rozs, Bíró András 1 lit. árpa, Bíró Antal 1 lit. rozs, Orbai Lajos 1 lit. árpa, Albert István 1 lit. árpa, Fekete

— Hát szereti a muzikaszót?
— Hm. Oláhországból is a miatt jöttem haza.

— Hogy-hogy?

— Az ugy volt, kérem, hogy vagy tíz esztendőn át minden tavaszon megszöktem innen a dolog elől és bementem Oláhországba dolgozni (az itteni szokás szerint resteskedni); mert hát, tetszik tudni, oda benn az olyan embernek is nagy kelendősege van és híres dolgos híreben áll, a kinek itthon czib-rét sem adnak a dolgáért. Már az első esztendőben egy magyarországi becsületes bérlőre akadtam, a ki igen jó ember volt, leg-főképen azért, hogy mindig a konyhában tartott a fazekak mellett; a mezőre sohasem eresztett, mégis jól tartott és jól fizetett. Azóta mindig hozzamentem; ősszel azonban haza jöttem s itthon átdolgoztam a telet. (Oláh értelemben tessék érteni, mert az ilyen dolgot nálunk alvásnak nevezik.) A tizedik esztendőben nála maradtam télre is, hogy a sok jövés-menésben a bocskorom ne szakadjon. Jól ment a dolgom: csak ásitoztam egész napon át, ettem, vagy csipdestem a leányokat. Ugy november körül oda vetődnek valami magyarországi muzsikások, s midőn ezt a nótát húzták: „Erdő, erdő, de magas vagy; kedves rózsám, de messze vagy“, kifacsarodott a könny a szememből s harma napján a Kárász Gyurka komám szekereén ültem Brassóban. Nem mentem én többet arra felé.

— Hát akkor mit érzett, midőn az újfalvi ornyot meglátta?

— Leborultam s megcsókoltam az anyaföldet; mert higgye meg maga, akárhová menjen is az ember, nincs jobb, mint a szülőtteföldje, ha csak zabot termik is. Ha én a Kajlámnak a gyeplőjét foghatom s egyet ihatom a kászoni borvizből, nem cse-relek az oláh királylál.

Ettől a beszédől megmozdult a szívem; nem láttam az atyámfia rongyos ruháját, mezülábát, s kezdettem valami olyan érzést érezni iránta, a mit tiszteletnek neveznek. Ott henylt és jól élt, itthon küzd, fárad, éhezik, s neki mégis legjobb a szülőtteföldje.

— Fogja, ezért a beszédért adok magának egy piczulát.

— Kérem, én ingyen szeretem a hazámat. Visszatettem a piczulát, nehogy hazaáru-lásba essem és sodorítottam neki egy herczegovinai szivart, oda adtam, s ő belevegyitette az ő 4 kros dohányja közé.

— Mért nem szítja ugy el, a mint adtam?

— Azért, mert én csak a magam nyálát szeretem a szájamban — mondá, voltaképen pedig azért nem tette, mert cigánynyal nem szeret egy tálból enni.

Pár percz mulva már lakásomon voltunk. Midőn a czókmókot lepakoltuk, megköszöntem a fuvar, bementem a szobába, kénye-lembé tettem magamat s pipáztam. Az emberem künn maradt, jött, ment a szekere mellett s kőhécselt. Egy párszor bejárt a kony-hába nagy sifitélek között, vizet ivott, p e

Lajos 1 lit. rozs, Retegyi Miklós 1 l. törökbuza, Gál Lajos 1 lit. árpa, Jakab Pál 1 lit. árpa, Orbán György 1 lit. árpa, Kis András 1 lit. paszuly, Pál György 1 lit. árpa, Boldizsár Lajos 1 lit. rozs, Bíró András 2 l. törökbuza, Baricz Imréné 1 lit. rozs, Kozma Ferenc 1 l. paszuly, Gál János 1 l. törökbuza, Kádár Antalné 1 lit. rozs, Bíró Antal 1 liter paszuly, Nagy Imre 1 lit. rozs, Hilibi József 2 lit. rozs, Jakab József 1 l. rozs, Ferencz J. 2 lit. lencse, Kovács János 1 l. rozs, Kovács István 1 lit. rozs, Boldizsár János 1 lit. rozs, Nagy Lajos 1 lit. rozs, Orbán Imre 1 l. pasz., Haj János 1 lit. árpa, Bíró Ferencz 1 l. árpa, Nagy Árpád 1 l. buza, Nagy Péter 1 l. árpa, Nagy Ferencz 1 l. rozs, Szász Imre 3 l. rozs.

Fogadják a jótékony adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

K.-Vásárhelyt, 1885. decz. 30.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

A közönség köréből.*)

Papolecz, 1886. aug. 3-án.

Tisztelt szerkesztő ur!

A mai napra kitűzött választáson — miután teljesen megmagyarazhatlan okból több pályázó egyén nem volt — a néhai Fekete Károly halálával megüresedett körjegyzői tisztre egyhangú felkiáltás mellett papoleci lakos ifj. Imreh Mózes birtokos és volt második esküdt ur nyilvánított Papolecz és Körös körjegyzőjévé a két község csaknem teljes számban jelenvolt képviselőtestülete által.

Imreh ur már csaknem kilencz éve, hogy Papolecz községének közgyámja és törzskönyv-vezetője, mely idő alatt teljesen megismertette magát, s joggal mondhatjuk, hogy ő volt az egyedüli, kinek hivatali pontossága, a nép iránti méltányossága és igazságszeretete mintaképül szolgálhatott volna előljáró tisztársainak. Nem csoda tehát, ha e község minden lakója teljes bizalommal van iránta és megnyugvással tekint a jövő elé; mert mindannyian hisszük, hogy egy pontos és lelkiismeretes tanácsadót nyertünk ziláltan álló közügyeink élére, ki teljes erejéből igyekszik fog hazájának, hivatalának és a társadalomnak is, de főleg a vezetésére bízott két községnek hü sáfárja lenni, ki felül tud emelkedni minden politikai pártoskodáson, személyválogatás nélkül fog utmutatással szolgálni minden hozzá folyamodónak, s a községi életünkben felburjánzott kasztszellemet befolyásánál fogva mielőbb ki fogja irtani.

Midőn tehát a megválasztott körjegyző urnak új állomásában minden jót kívánunk, egyszersmind kifejezést adunk azon ohajunknak is: vajha ne lenne okunk benne csalódní!

A fenti választás folytán megüresedett másodesküdti állás betöltése is szükségessé válván, az elnöklő szolgabíró ur — tekintettel a nyári mezői munka szorgos voltára — felhívta Papolecz község képviselő-testületét, hogy a választást jelenleg ejtse meg.

Ennek folytán a községi képviselőtestület — Kiss György képviselő ur ajánlatára — másodesküdtté, azaz közgyám és törzskönyv-vezetővé Pál Albert másodbíró urat és másodbíróvá Kelemen István községi képviselőt választotta, kik azonnal le is tették az esküt.

Hogy a közrendőrség terén mit nyert a község az új másodbíróban, azt jó volna, ha maga Kiss Gy. ur írná meg, a ki ünnepélyesen adott s kötelező becsület-szava ellenére — még az elnöklő szolgabíró urnak is méltó megütközésére — ajánlotta.

Ha Kiss György ur eképen meg nem szegi becsületszavát, vagy azt előre sejteni lehet vala: ma a viszonyok egész másképen állának Papolecon.

Tudjuk mind az okát, mind a fokát a dolognak s épen azért résen leszünk és majd számolni fogunk. Igen; tudjuk, kinek higyzunk ezután. A tanulság előttünk fekszik.

*) Ezen cikkért a felelősséget csakis a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

Rég kísértett e sphinx, de most megszünt tovább kísérteni.

Adja Isten, hogy csalódjunk és leleplezősekhez ne kelljen fordulnunk.

Figyelő.

Nyilatkozat.

En alattirt ezenel itt a nyilvánosság előtt ünnepélyesen kijelentem, hogy én Imreh Mózes papoleci lakos ellen körjegyzői vizsgára becsátása tárgyában a nagymélt. belügyminiszteriumhoz panaszt nem emeltem. A „Székely Nemzet“ 122-ik számában „A közigazgatási bizottság üléséből“ czimű cikkben jelzett panaszról sem közvetett, sem közvetlen tudomással nem birtam. A panaszlevél, ha nevemben volna kiállítva, avagy nevem aláírásával ellátva, egy eléggé nem qualificálható hamisítvány, mely szomoruan jellemzi mai társadalmi viszonyainkat s azt bizonyítja, hogy vannak emberek, kik engem minden ok nélkül élve akarnak eltemetni.

Papolecz, 1886. aug. 9.

Bede Háróly.

Piaczi árak.

Kézdí-Vásárhelyt, augusztus 12-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt — kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	3 frt 20 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Arpa (tisztá)	2 frt 50 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Zab	2 frt 05 kr.
Törökbuza	4 frt 40 kr.
Kása (köles)	7 frt — kr.
„ (árpa)	24 frt — kr.
Borsó	6 frt — kr.
Lencse	8 frt — kr.
Fuszulyka	5 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	1 frt 20 kr.
Marhahús	kilogr.-kint — frt 28 kr.
Disznóhús	— frt 36 kr.
Juh-hús	— frt 20 kr.
Szalonna	— frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	— frt 18 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén,
augusztus 13-án.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	109.60
Magy. papirjárdék 5%	95.30
Magyar vasuti kölesön	154.25
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	100.50
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	128.50
M. keleti vasuti államkötv. III.	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	105.25
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	105.25
Temes-bánati földteherm. kötvény	105.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.25
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	105.35
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	105.25
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	100.50
Magyar nyeremény-sorsjegy kölesön	123.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	126.75
Osztrák járadék papirban	85.75
Osztrák járadék ezüstben	86.30
Osztrák járadék aranyban	121.25
1860. államsorsjegyek	141.75
Osztrák-magyar bankrészevény	870.—
Magyar hitelbank-részevény	288.—
Osztrák hitelintézet-részevény	281.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	10.—
Német birodalmi márka	61.85
London (2 havi váltókért)	126.10
20 márka arany	12.35

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

1024—1886.

tlkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a csikmegyei takarékpénztár végrehajtónak Gál István és kiskoru Gál Lenke végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a csikszentmártoni kir. járásbiróság) területén levő, a csikszentgyörgyi 135. sz. tjkvben a Gál István nagykoru és Gál Lenke kiskorut illető, következő ingatlanoknak felerészére: 387. hr. sz. kert 17 frt, 460. hr. sz. kert 5 frt 50 kr, 623. hr. sz. kert 114 frt 50 kr, 754., 755., 756. sz. kert. 117. hr. sz. kert 117 frt 50 kr, 2617. hr. sz. szántó 28 frt, 2690. hr. sz. szántó 19 frt 50 kr, 2789. hr. sz. szántó 10 frt, 2803. hr. sz. szántó 56 frt, 3002. hr. sz. szántó 3 frt, 3056. hr. sz. szántó 6 frt, 3101. hr. sz. szántó 2 frt, 3234. hr. sz. szántó 21 frt, 3318. hr. sz. szántó 13 frt, 3533. hr. sz. szántó 4 frt, 3675., 3676. hr. sz. szántó 8 forint, 3697. hr. sz. szántó 5 frt 50 kr, 3714. hr. sz. szántó 4 frt, 3853., 3854. hr. sz. szántó 23 frt 50 kr, 4154. hr. sz. szántó 14 frt, 4415., 4416. hr. sz. szántó 4 frt, 4812. hr. sz. kaszáló 6 frt, 5853. hr. sz. szántó 11 frt, 5857., 5858. hr. sz. szántó 10 frt, 6342. hr. sz. szántó 12 forint, 6638. hr. sz. szántó 23 frt, 6816. hr. sz. kaszáló 4 frt, 7275. hr. sz. kaszáló 23 frt, 7338. hr. sz. kaszáló 2 frt 50 kr, 8328. hr. sz. kaszáló 19 frt, 8917. hr. sz. 15 frt 50 kr, 9313. hr. sz. kaszáló 11 frt 50 kr, 9991. hr. sz. szántó 6 frt 50 kr, 10521. hr. sz. szántó 8 frt, 10658. hr. sz. szántó 10 frt 50 kr, 10766. hr. sz. szántó 7 frt, 10796. hr. sz. szántó 19 frt, 10863. hr. sz. legelő 5 frt 50 kr, 10948. hr. sz. szántó 7 frt 50 kr, és az alábbi ingatlan egészére, mivel az azon lévő kőházat megosztani nem lehet, s a vég-

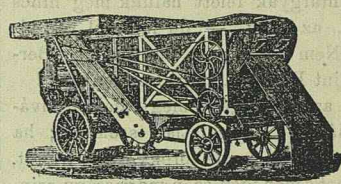
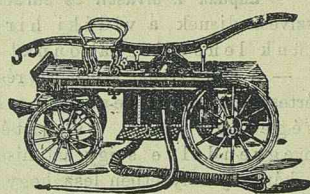
törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbiróság) területén levő, a csikszentgyörgyi 135. sz. tjkvben a Gál István nagykoru és Gál Lenke kiskorut illető, következő ingatlanoknak felerészére: 387. hr. sz. kert 17 frt, 460. hr. sz. kert 5 frt 50 kr, 623. hr. sz. kert 114 frt 50 kr, 754., 755., 756. sz. kert. 117. hr. sz. kert 117 frt 50 kr, 2617. hr. sz. szántó 28 frt, 2690. hr. sz. szántó 19 frt 50 kr, 2789. hr. sz. szántó 10 frt, 2803. hr. sz. szántó 56 frt, 3002. hr. sz. szántó 3 frt, 3056. hr. sz. szántó 6 frt, 3101. hr. sz. szántó 2 frt, 3234. hr. sz. szántó 21 frt, 3318. hr. sz. szántó 13 frt, 3533. hr. sz. szántó 4 frt, 3675., 3676. hr. sz. szántó 8 forint, 3697. hr. sz. szántó 5 frt 50 kr, 3714. hr. sz. szántó 4 frt, 3853., 3854. hr. sz. szántó 23 frt 50 kr, 4154. hr. sz. szántó 14 frt, 4415., 4416. hr. sz. szántó 4 frt, 4812. hr. sz. kaszáló 6 frt, 5853. hr. sz. szántó 11 frt, 5857., 5858. hr. sz. szántó 10 frt, 6342. hr. sz. szántó 12 forint, 6638. hr. sz. szántó 23 frt, 6816. hr. sz. kaszáló 4 frt, 7275. hr. sz. kaszáló 23 frt, 7338. hr. sz. kaszáló 2 frt 50 kr, 8328. hr. sz. kaszáló 19 frt, 8917. hr. sz. 15 frt 50 kr, 9313. hr. sz. kaszáló 11 frt 50 kr, 9991. hr. sz. szántó 6 frt 50 kr, 10521. hr. sz. szántó 8 frt, 10658. hr. sz. szántó 10 frt 50 kr, 10766. hr. sz. szántó 7 frt, 10796. hr. sz. szántó 19 frt, 10863. hr. sz. legelő 5 frt 50 kr, 10948. hr. sz. szántó 7 frt 50 kr, és az alábbi ingatlan egészére, mivel az azon lévő kőházat megosztani nem lehet, s a vég-

rehajtási törvény 156. §-ának d) pontja értelmében, és az egész ingatlanra rendelőndő el az árverés; 470., 471., 474., 475., 476., 477., 478., 479., 480. hr. sz. kert és kőház 355 frt, és a cs.-sztygyörgyi 260. sz. tjkvben foglalt alábbi ingatlanokból Gál István nagykorut és Gál Lenke kiskorut illető 1/4 részére, 817., 818. hr. sz. famalom, kert 36 frt 50 kr becsértékű ingatlanoknak külön tlkvi jószágtestenkint leendő elárvereztetése ezennel megállapított s részletezett kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor Csik-Szentgyörgy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, Csik-Szent-Mártonban, 1886. ápril 7-én.

Állandó GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR Sz.-Udvarhelyt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelyt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KEZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szerkezettel és a nélküli cséplőkészleteit 12 és 4 ló befogására; **konkolyválasztók** buza, rozs, árpa és zab tisztítására, **rosták** (Baker-rendszer) a legujabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, **szecskavágók**, **répavágók**, **vetőgépek**, **láncboronák**, **részutboronák**, **rétgyaluk** stb.

I kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszék-megyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó **tűzfecskendők** és **tűzoltó szerelvényeket**.

Egyház-

megyéknek:

több mint 15 községben **vaskoronájú harango-orgona** szerint teljes

felállított **uj, forgatható, kat**, minden hangért az felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasuti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szives megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

13—40

Budapesti árak itt helytt vagy bármely vasuti állomáson bérmentve.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.